

OFFENTLIGE FINANSER

2020:10 • 26. juni 2020

Finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service 1. kv. 2020

Resumé: Den offentlige finansielle nettoformue udgjorde 138,7 mia. kr. ved slutningen af første kvartal 2020. Det er et fald på 6,3 mia. kr. i forhold til fjerde kvartal 2019. Faldet i nettoformuen skyldes primært negative omvurderinger af de finansielle aktiver for 7,4 mia. kr.

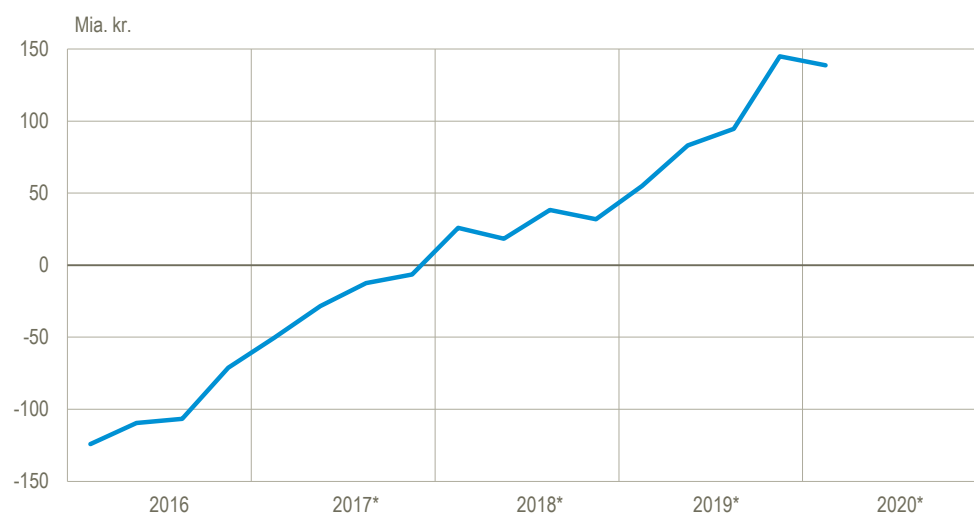
Danmarks Statistik opgør og indberetter også kvartalstal for ØMU-gælden til EU-kommissionen. Den offentlige ØMU-gæld steg med 2,8 pct. af BNP fra første kvartal 2019 til første kvartal 2020. Ultimo første kvartal 2020 udgjorde ØMU-gælden 783,2 mia. kr.

Kort om statistikken: Opgørelsen af finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service er en integreret del af det samlede nationalregnskab. Det er muligt at følge sammenhængen kvartal for kvartal mellem det offentlige over- eller underskud og udviklingen i nettoformuen/nettogælden opgjort til markedsværdi.

Fald i den offentlige finansielle nettoformue

Den offentlige finansielle nettoformue faldt med 6,3 mia. kr. i første kvartal 2020. Nettoformuen udgjorde således 138,7 mia. kr. ved udgangen af kvartalet. Faldet i den finansielle nettoformue kan primært tilskrives store kursfald på statens børsnoterede selskaber Ørsted A/S og Københavns Lufthavne A/S for i alt 7,2 mia. kr. Den finansielle nettoformue er dermed forholdsvist upåvirket af COVID-19-krisen i første kvartal 2020.

Den offentlige finansielle nettoformue

* Foreløbige tal.

Kilde: www.statistikbanken.dk/off22.

Nettoformuen

Nettoformuen/nettogælden, som er den nationalregnskabsmæssige finansielle formue/gæld, er opgjort til markedsværdi. Nettoformuen/nettogælden viser den aktuelle forpligtigelse, hvis alle finansielle aktiver indløses, og passiverne nedbringes med de hermed frigjorte midler på et givent tidspunkt.

Til mange økonomiske analyser vil nettoformuen/nettogælden være det mest velegnede formuebegreb/gældsbegreb, da det viser den aktuelle værdi af de kommende generationers formue/gældsbyrde i forbindelse med de offentlige finanser.

Forhold omkring fortolkningen af nettoformuen

Forskellige nationalregnskabskonventioner gør sig gældende for sektoren offentlig forvaltning og service, hvilket har betydning for den økonomiske fortolkning af nettoformuen.

Offentlig forvaltning og services fremtidige pensionsforpligtelser over for tjenestemænd er i henhold til nationalregnskabsprincipperne ikke inkluderet i de finansielle regnskaber, da der er tale om ikke-fondsbaserede ydelser. Beløbsmæssigt er der tale om betydelige størrelser, og til visse analytiske formål kan det således være hensigtsmæssigt at indregne et skøn over disse forpligtelser.

I opgørelsen af finansielle regnskaber medregnes omvendt ikke værdien af fremtidige skattebetalinger til offentlig forvaltning og service, herunder udskudt skat af pensionsopsparing.

I mange analyser af offentlige finanser indregnes aktiver og passiver kun, hvis der foreligger et lovmæssigt krav på ydelserne. Sådanne lovmæssige krav foreligger ikke i forbindelse med tjenestemandspensioner og udskudt skat af pensionsopsparing, som således ikke er inkluderet i denne opgørelse.

Værdien af det offentliges reale aktiver indgår heller ikke i denne opgørelse.

Oversigtstabel 1.

Finansielle aktiver og passiver samt nettoformue for offentlig forvaltning og service

	2017*		2018*			2019*				2020*
	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.
	mia. kr.									
Balance:										
Aktiver	1 062,4	1 111,6	1 071,6	1 083,6	1 104,4	1 106,8	1 164,0	1 187,4	1 248,8	1 259,0
Passiver	1 068,9	1 085,8	1 053,1	1 045,4	1 072,5	1 051,9	1 080,9	1 092,8	1 103,8	1 120,3
Nettoformue (aktiver-passiver)	-6,5	25,9	18,4	38,2	31,9	54,8	83,1	94,6	145,0	138,7
	mia. kr.									
Strømme:										
Ændring i nettoformue	5,9	32,4	-7,5	19,8	-6,3	22,9	28,3	11,5	50,4	-6,3
Heraf overskud	7,5	3,4	3,9	5,2	-1,9	24,6	31,0	15,8	16,8	-0,7
Heraf kursændringer mv. ¹	-1,6	29,0	-11,4	14,6	-4,5	-1,6	-2,7	-4,3	33,6	-5,6

* Foreløbige tal.

¹ Posten indeholder også periodiseringsafstemninger og andre ændringer som ikke skyldes kursændringer.

Kilde: www.statistikbanken.dk/off22.

I EU-sammenhæng benyttes ØMU-gæld som gældsbegreb

I EU-sammenhæng benyttes den offentlige ØMU-gæld, som er opgjort i nominal værdi. Nominal værdi angiver forpligtelserne, såfremt gælden holdes til udløb. ØMU-gælden er et bruttogældsbegreb, der ikke medtager samtlige passiver og kun i begrænset omfang tager højde for aktivsiden i staten, kommuner og regioner samt sociale kasser og fonde. Alene sektorernes beholdninger af fordringer på sig selv eller andre offentlige delsektorer kan modregnes. Fx kan Den Sociale Pensionsfonds (DSP's) beholdning af statsobligationer modregnes i gælden, hvorimod DSP's beholdning af fx realkreditobligationer ikke kan modregnes. Endvidere indgår handelskreditter og andre forfaldne ikke-betalte mellemværender samt finansielle derivater ikke i ØMU-gælden, se oversigtstabel 2.

Oversigtstabel 2.

Overgangstabel fra ØMU-gæld i nominel værdi til nettogæld i markedsværdi

	2017*		2018*				2019*				2020*
	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	
	mia. kr.										
1 ØMU-gæld, nominel værdi konsolideret	779,1	776,9	771,6	775,7	762,5	754,9	786,5	781,9	771,7	783,2	
2 Handelskreditter mv. ¹	165,8	185,2	145,5	137,0	182,6	149,5	128,9	125,3	184,2	186,2	
3 Korrektion for markedsværdi	123,9	123,7	136,1	132,6	127,5	147,5	165,5	185,6	147,9	150,9	
4 <i>Samlede passiver, markedsværdi (1+2+3)</i>	1 068,9	1 085,8	1 053,1	1 045,4	1 072,5	1 051,9	1 080,9	1 092,8	1 103,8	1 120,3	
5 Aktiver, markedsværdi ²	1 062,4	1 111,6	1 071,6	1 083,6	1 104,4	1 106,8	1 164,0	1 187,4	1 248,8	1 259,0	
6 Nettogæld, markedsværdi (5-4)	-6,5	25,9	18,4	38,2	31,9	54,8	83,1	94,6	145,0	138,7	
	pct. af BNP										
ØMU-gæld	35,8	34,6	34,4	34,5	33,9	32,5	33,9	33,7	33,2	35,3	
Nettogæld	-0,3	1,2	0,8	1,7	1,4	2,4	3,6	4,1	6,2	6,3	

* Foreløbige tal. ØMU-gæld og nettoformue er sat i forhold til BNP som opgjort i www.statistikbanken.dk/nan1. Det foreløbige BNP-skøn for 2020 er hentet fra Økonomisk Redegørelse – maj 2020.

¹ Posten indeholder handelskreditter og andre forfaldne ikke-betalte mellemværender.

² Finansielle derivater opgøres som et nettoaktiv og indgår derfor under posten "Aktiver".

Kilde: www.statistikbanken.dk/off22 og www.statistikbanken.dk/edp5.

Overgang fra ØMU-gæld til finansiell nettogæld

Oversigtstabel 2 viser de korrektioner, der udgør overgangen fra opgørelsen af ØMU-gælden til opgørelsen af den finansielle nettogæld. ØMU-gælden er en konsolideret opgørelse (dvs. de offentlige delsektorerers beholdninger af fordringer på sig selv eller andre offentlige delsektorer modregnes) af udvalgte gældsposter i nominel værdi. Overgangen fra ØMU-gæld til nettogæld fås ved at tillægge passivposterne handelskreditter og andre forfaldne ikke-betalte mellemværender til ØMU-gælden. Endvidere korrigeres de samlede passiver fra nominel værdi til markedsværdi. Efter modregning for finansielle aktiver i markedsværdi fås opgørelsen af den offentlige finansielle nettogæld i markedsværdi.

Indberetning af kvartalstal for ØMU-gælden

Til brug for EU-kommissionens og Ecofin-Rådets overvågning af udviklingen i medlemslandenes budgetsituation og offentlige gæld skal der udover to årlige indberetninger af offentlig saldo og ØMU-gæld (inden 1. april og 1. oktober) også indberettes kvartalsvise opgørelser af ØMU-gælden. Danmarks Statistik er ansvarlig for indberetning af de faktiske (historiske) tal for saldo og ØMU-gælden, mens Finansministeriet er ansvarlig for indberetning af prognoser (forventede tal). På baggrund af de finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service, er der opgjort kvartårlige tal for den offentlige ØMU-gæld siden første kvartal 2000 (se nærmere i www.statistikbanken.dk/10172).

Store udsving i kvartalsvise data

De kvartalsvise opgørelser giver mulighed for at følge den aktuelle udvikling i den offentlige økonomi. Kvartalstallene vil løbende blive revideret og er først endelige, når årets endelige tal for perioden foreligger. Det sker tre år efter referenceårets udløb. Der er væsentlig større usikkerhed knyttet til kvartalsopgørelserne end til årsopgørelserne for både de finansielle kvartalsregnskaber og den kvartårlige ØMU-gæld, bl.a. bliver dele af det anvendte kildemateriale først tilgængeligt noget efter årets udløb, og flere kategorier må afstemmes på baggrund af skøn. Dertil forekommer store omperiodiseringer mellem de forskellige kvartaler, som navnlig hænger sammen med, at kildematerialet ikke har karakter af afsluttede kvartalsregnskaber. Det betyder at kategorien andre forfaldne ikke betalte mellemværender (F.8) i de finansielle kvartalsregnskaber kan være markant højere end på årsdata.

3. Baggrundsplysninger

Første offentliggørelse af 1. kvrt. 2020 Dette er den første offentliggørelse af finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service for første kvartal 2020 og i den forbindelse er der foretaget mindre revisioner af alle kvartaler i 2019 som følge af normal revisionspraksis.

Mere information www.statistikbanken.dk/10171.

Seneste offentliggørelse *Finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service 4. kvrt. 2019* ud-kom 27. marts 2020 i serien *Offentlige finanser 2020:6* (Statistiske Efterretninger).

Næste offentliggørelse *Finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service 2. kvrt. 2020* ud-kommer 7. oktober 2020 i serien *Offentlige finanser* (Statistiske Efterretninger).

Henvendelse Magnus Jeppesen (metode nettogæld), tlf. 39 17 34 11, mnj@dst.dk
Jesper Feddersen (metode ØMU-gæld), tlf. 39 17 35 69, jef@dst.dk

4. Kilder og metoder

Læs mere i statistikdokumentationen Læs mere om kilder og metoder i statistikdokumentationen *Finansielle konti for offentlig forvaltning og service* og *ØMU-gæld og ØMU-saldo i Danmark samt offentligt underskud og gæld i EU*.

OFFENTLIGE FINANSER 2020:10
Statistiske Efterretninger
ISSN, 1601-0949
www.dst.dk/efterretninger

© Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø

Signaturforklaring:

- Nul
  - 0 Mindre end 0,5 af den anvendte enhed
  - 0,0 Mindre end 0,05 af den anvendte enhed
  - Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
  - ... For usikker til at kunne angives eller diskretionshensyn
  - ... Oplysning foreligger ikke
  - * Foreløbige eller anslåede tal
  - | Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie.
Oplysningerne fra før og efter databrudet er ikke fuldt sammenlignelige.
Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.
-